

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Suomen ja Uruguayn välisen sosiaaliturvasopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Uruguayn kanssa tehdyn sosiaaliturvasopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi.

Tausta

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan ja Uruguayn itäisen tasavallan (Uruguay) välillä sosiaaliturvasta 7 lokakuuta 2025 tehdyn sopimuksen sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimus koskee sopimusvaltiosta toiseen liikkuvien työntekijöiden ja yrittäjien eläkevakuutukseen sovellettavaa lainsäädäntöä, eli sopimuksella määrätään, kumman sopimusvaltion lainsäädäntö tulee sovellettavaksi. Lähtökohta sopimuksessa on, että työntekijänä tai yrittäjänä työskentelevä henkilö kuuluu työskentelyvaltion eläkevakuutuksen alaisuuteen. Työnantajan toisen sopimusvaltion alueelle enintään kahdeksi vuodeksi lähettämät työntekijät jäävät kuitenkin lähettävän maan eläkevakuutuksen alaisuuteen. Komennuksen ajan eläkevakuutusmaksut maksetaan lähtömaahan eikä työskentelyvaltiossa peritä sen lainsäädännön mukaisia eläkevakuutusmaksuja. Ajanjaksoa voidaan pidentää toiset kaksi vuotta Uruguayn toimivaltaisen viranomaisen ja Suomen toimivaltaisen laitoksen etukäteen antamalla suostumuksella. Sopimuksessa on vastaavanlaiset määräykset yrittäjistä, jotka työskentelevät tilapäisesti toisen sopimusvaltion alueella. Sopimus koskee myös työskentelyyn perustuvien eläkkeiden maksamista maasta toiseen, jos eläkkeensaaja ei enää asu eläkettä maksavassa maassa. Lisäksi sopimuksessa on kansainvälisen käytännön mukaiset määräykset vakuutuskausien huomioon ottamisesta, eläkkeiden laskemisesta, sopimuksen toimeenpanosta ja hallinnollisesta yhteistyöstä.

Sopimus tulee voimaan kolmanneksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, jolloin sopimusvaltiot ovat diplomaattisella noottienvaihdolla ilmoittaneet toisilleen, että niiden valtiosäännön mukaiset vaatimukset sopimuksen voimaantulolle on täytetty. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sosiaaliturvasta Uruguayn itäisen tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimus tulee voimaan.

Tavoitteet

Sopimuksen tavoitteena on yhtäältä varmistaa sopimusvaltiosta toiseen liikkuvien henkilöiden työskentelyyn perustuvat eläkeoikeudet ja toisaalta välttää kaksinkertaiset eläkevakuutusmaksut toisen sopimusvaltion alueelle suuntautuvan ulkomaantyöskentelyn aikana. Sopimuksen tavoitteiden toteutuminen edellyttää toimeenpaneuvien laitosten välistä yhteistyötä, ja sopimuksella luodaan hallinnollisen yhteistyön menettelyt.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om@gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/31161/2025. Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/31161/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus STM161:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 30.6.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat:

Lakimies Silja Dahlgren, silja.dahlgren@gov.fi, puh 0295 163 391 (poissa 29.5.-5.6.2026)

Liitteet:

[HE Uruguayn kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen voimaansaattamiseksi 29042026.docx](#) - Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle Uruguayn kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

[RP Uruguay 5.52026.docx](#) - Utkast: Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av överens-kommelsen med Republiken Uruguay om social trygghet

Jakelu:

Ahvenanmaan maakuntahallitus, Ålands landskapsregering

Akava ry

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Eläketurvakeskus

Kansaneläkelaitos

Keva

Oikeusministeriö

Opetus- ja kulttuuriministerio

SAK

Sisäministeriö

STTK

Suomen Yrittäjät

Tapaturmavakuutuskeskus

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Työ- ja elinkeinoministeriö

Työeläkevakuuttajat TELA ry

Työllisyysrahasto

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö

Ulkoministeriö

Valtiovarainministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Siika-aho Liisa
Sosiaali- ja terveysministeriö

Dahlgren Silja
Sosiaali- ja terveysministeriö